

ПРОДУКТИВНИ ПРИЗНАЦИ ПРИ ОВЦЕ ОТ ПОРОДАТА МУТОН ШАРОЛЕ, ВНОС ОТ ФРАНЦИЯ

**СТ.Н.С. Д-Р СТАЙКА ЛАЛЕВА, СТ.Н.С. Д-Р ЙОВКА ПОПОВА,
СТ.Н.С. Д-Р ПЕТЯ СЛАВОВА**

ЗЕМЕДЕЛСКИ ИНСТИТУТ – СТАРА ЗАГОРА

PRODUCTIVE TRAITS IN SHEEP OF THE BREED MOUTON CHAROLAIS IMPORTED FROM FRANCE

STAIKA LALEVA, YOVKA POPOVA, PETIA SLAVOVA

AGRICULTURAL INSTITUTE – STARA ZAGORA

ABSTRACT

The aim of this study was to follow the process of adaptation of the breed Mouton Charolais in Bulgaria, with a view to utilise it for obtaining good quality lambs meat and for the purpose of pure and crossbreeding.

The experimental animals were from the farm of the Institute of Agricultural Science – St. Zagora. They have been imported from France for the period 2003-2006 (4 imports) with conception at 7-10 months of age in France. Animals born in Bulgaria were, also, included in the analysis. The fertility and average daily gain up to 30-th day were studied.

It was established that the fertility, live weight and average daily gain up to 30-th day were similar to those of the breed in France, which is an indicator of good adaptation under the conditions of our country.

Овцевъдството е основен подотрасъл, чиято продукция има неограничен пазар в Европа. Не само малкият брой овце, но и липсата на специализирана месодайна популация у нас са пречка за използването на тази пазарна ниша и повишаване нето приходите на българския овцевъд.

Поради това, че вътрешния пазар за агнешко месо е много стеснен, агнетата се изнасят. Различната им породност е причина за голямото вариране във възрастта, живото тегло и охранеността [3]. Търговците се затрудняват при формирането на еднородни партиди за клане и износ, което води и до ниските изкупни цени на агнетата [2].

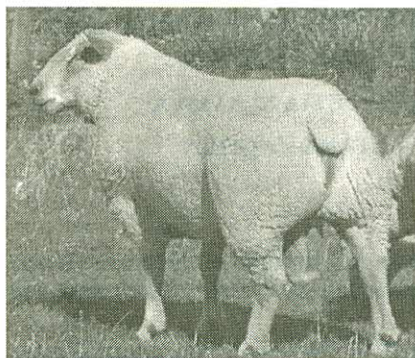
Цената на трупчетата на международния пазар се определя от тяхната конформация, която е много добра при специализираните породи за месо с висок интензитет на растеж в млада възраст [1].

За да се адаптира нашето овцевъдство към новите условия на пазарна икономика, е необходимо интродуцирането на няколко високопродуктивни специализирани породи за месо.

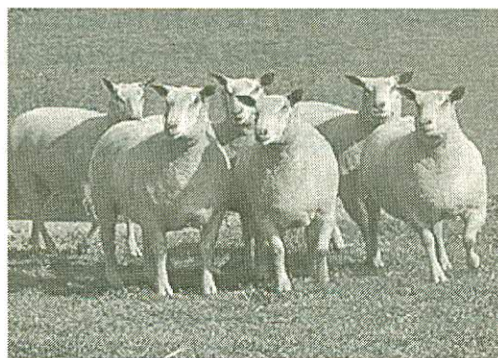
Целта на изследването е да се проследи процеса на адаптация на породата Мутон Шароле в страната с оглед използването ѝ чистопородно и чрез кръстосване за получаване на качествено агнешко и шилешко месо.

МАТЕРИАЛ И МЕТОДИ

Обект на изследването са животни от породата Мутон Шароле от фермата на Земеделски институт – Стара Загора (фиг. 1 и 2). Същите са внос от Франция за периода от 2003–2006 г. /4 вноса/ и са заплодени на 7-10 месечна възраст във Франция. В анализа на продуктивните показатели са включени и такива, родени в България.

Фиг. 1. Коч от породата
“Мутон Шароле”

Фиг. 2. Овце майки от породата
“Мутон Шароле”

Проучени са признаците плодовитост, жива маса и среднодневен прираст до 30-я ден.

Анализът е извършен чрез програмата STATISTICA.

РЕЗУЛТАТИ И ОБСЪЖДАНЕ

Плодовитостта на овците от породата Мутон Шароле и през четирите години е в границите на 132,80 % - 149,80 %. Трябва да се отбележи, че това е плодовитост на възраст 12-15 месеца и е сходна с тази за породата в родината ѝ на същата възраст [4,5]. Нарастването на броя на животните през 2006 г. е вследствие на извършването на нов внос.

Таблица 1

Плодовитост на първо агне за периода 2003–2006

Порода	2003 г.		2004 г.		2005 г.		2006 г.	
	п	%	п	%	п	%	п	%
Мутон Шароле	87	133,73	63	132,80	57	135,80	147	149,80

Таблица 2

Плодовитост на второ агне за периода 2004–2006

Порода	2004 г.		2005 г.		2006 г.	
	N	%	п	%	п	%
Мутон Шароле	72	168,34	56	161,50	53	159,34

Живата маса при раждане и отбиване е посочена на таблица 3. Агнетата са със сравнително ниска жива маса при раждане за родените през 2003 год., или първата година на внос. Значително по-висок е този показател за родените през 2004 год. Една част от тях са приплоди от овце на второ агне, заплодени в България. Родените през 2005 год. животни се характеризират с по-ниски стойности на проучвания признак /3,80 kg/. Това според нас се дължи на високия процент оагнени овце на 11-12 месечна възраст.

Таблица 3

Жива маса при раждане

Порода	2003 г.		2004 г.		2005 г.	
	п	$x \pm SD$	п	$x \pm SD$	п	$x \pm SD$
Мутон Шароле	116	$3,39 \pm 1,06$	84	$4,52 \pm 0,89$	76	$3,80 \pm 0,59$

Среднодневният прираст до 30-дневна възраст е показател за млечността на майката и нейните майчини качества. Това е и основен селекционен признак при месодайните породи. На таблица 4 са представени данните за анализирания показател при агнетата за периода 2003-2005 год. Установеният от нас прираст е в границите на нормалните стойности за породата. Най-висок е той за животните през 2005 год. – 304,7 g. Получените резултати показват запазване на сравнително добра млечност на майките, независимо от процеса на адаптация през посочения период от една страна, а от друга – на оптимално за породата хранене.

Таблица 4

Среднодневен прираст до 30-я ден

Порода	2003 г.		2004 г.		2005 г.	
	n	$\bar{x} \pm SD$	n	$\bar{x} \pm SD$	n	$\bar{x} \pm SD$
Мутон Шароле	109	264,6 ± 79,07	80	286,8 ± 76,04	75	304,7 ± 88,04

ИЗВОДИ

Плодовитостта, живата маса и среднодневният прираст до 30-я ден на животните Мутон Шароле са близки до тези за породата във Франция, което е показател за добрата ѝ адаптация при условията на нашата страна.

ЛИТЕРАТУРА

1. Иванов, И., Е. Райчева, П. Славова, Ст. Лалева, И. Янчев. 2004. Угоителни и кланични показатели на агнета, угодвани с добавка на нерафинирано слънчогледово масло, Сборник на СУ-Стара Загора он Научна конференция с международно участие "Стара Загора – 2004", том III, Животновъдство. Ветеринарна медицина, 58-63
2. Панайотов, Д., С. Тянков, И. Станков, Р. Славов, Д. Памукова. 2002. Сборник доклади от Научно-приложна конференция "Проблеми на животновъдното производство в Република България"
3. Райчева, Е., И. Иванов, П. Славова, Ст. Лалева. 2004. Сравнително проучване върху качеството на трупа при агнета от породите Тракийска тънкорунна и Ил дьо франс, Сборник на СУ-Стара Загора он Научна конференция с международно участие "Стара Загора – 2004", том III, Животновъдство. Ветеринарна медицина, 197-203
4. Charollais sheep, Year book, 1992
5. Statistiques UPRA, 2000